

Deutsche Gesellschaft für Medaillenkunst 2012

DGMK in Berlijn

Op zaterdag 6 oktober 2012 werd in het Bode-Museum te Berlijn de jaarlijkse Medailentag van de Deutsche Gesellschaft für Medaillenkunst gehouden (afbeelding 1).

Vele lezingen

Op donderdag 4 oktober konden de leden en belangstellenden inschrijven waarna zij een tas met folders ontvingen,

oud geld (afbeelding 4). Alle gasten ontvingen bij het vertrek een tasje met folders over de geschiedenis van de Bank en een usb-stick met informatie over het archief. Daarnaast ook nog een oud 5-markstuk (afbeeldingen 5 en 5a).

De volgende dag, vrijdag 5 oktober, begonnen de lezingen na het welkomstwoord, in de Gobelinsaal van het Bode-

Dat gebeurde aansluitend op de 21. Deutschen Numismatikertag Berlin 2012 die plaatsvond op 5 oktober. Tevens werd er de Eligiuspreises van de Deutschen Numismatischen Gesellschaft uitgereikt aan Günter Unshelm en de Walter-Hävernick-preis für Numismatik aan Angela Berthold. Voor de penningkunst ontving de beeldhouwer en medailleur Victor Huster, afkomstig uit Baden-Baden, de Medailleurpreis Johann Veit Döll-2012. Hieronder een verslag.

een pen met opdruk, het boek *Suum Cuique, Medaillenkunst und Münzprägung in Brandenburg-Preußen*, en een fraaie herinneringspenning (afbeeldingen 2 en 2a). Dezelfde avond was er als extra een receptie in de KfW Bankengruppe. Tevens was er door het fraaie gebouw een rondleiding onder leiding van Lysann Goldbach (afbeelding 3). Niet alleen de jugendstilornamenten in het gebouw interesseerden velen, maar speciaal de verscheidene vitrines met

Nr 2. en 2a. Herinneringspenning

Museum. De eerste spreker was Ute Wartenberg-Kagan van de American Numismatic Society New York. Haar lezing had als titel: *An der Wiege der Münzen: Elektron als Geldmittel. Neue Wege der Forschung*. De tweede spreker was Michael Alram van het Kunsthistorisches Museum en Münzkabinett Wien; zijn voordracht was: *Von Arsakes zu Ardashir. Der alte Iran im Umbruch*. Hij werd gevolgd door de Nederlander Arent Pol (Utrecht Geldmuseum) met de lezing: *Von der Antike ins mittelalter. Die Merowingerzeit als Exempel eines Epochenwandels*.

Na de middagpauze kwamen er nog drie lezingen. Als eerste door Michael Lindner van de Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften; *Monetae principis Medien aus Erz. Aufstieg und Nieder-*

Nr 3. KfW Bankengruppe en rondleiding - Berlin

gang der Ostmark (1156-1312). Frank Berger van het Historisches Museum, Frankfurt am Main vervolgde de serie met: *Der Preis der Kunst. Albrecht Dürer und sein Frankfurter Auftraggeber Jakob Heller.* Konrad Schneider, Stadtarchiv, Frankfurt

Nr 4. Vitrine met oude munten en biljetten van de DDR

Nr 5. en 5a. DDR 5 mark 1972 „Meissen“

am Main sloot de lezingenserie met: *Hatte das Reich noch eine Chance zur Gestaltung seiner Währung? Der Regensburger Reichsprobationstag 1736-1739 und die regionalen Geldsysteme.* Aansluitend werden er prijzen uitgereikt aan Günter Unshelm en Angela Berthold door Kristian Nicol Worbs (afbeeldingen 6 en 7).

Om zeven uur 's avonds volgde een allerlaatste voordracht door de directeur van het muntkabinet van het Bode-Museum, Bernd Kluge met de titel: *Friedrich der Große - ein deutsches Heldenleben?* Daarbij werd de aandacht gevestigd op een nieuw boek: *Die Münzen König Friedrichs II. von Preußen* (afbeelding 8).

Op een uitgebreide receptie na de lezingen, kon men zich in de hal van het museum laven aan lekkere hapjes en drankjes. Maar ook was er gelegenheid het nieuwe boek van Peter-Götz Güttler aan te kopen en te laten signeren door

Nr 6. Eligiuspreis uitgereikt aan Günter Unshelm

Nr 7. Walter-Hävernich-preis für Numismatik voor Angela Berthold

de medailleur (afbeeldingen 9 en 9a). Meer dan zeshonderdvijftig penningen worden kundig beschreven door diverse auteurs. De titel is: *Gegossene Sichten und Welten. Peter-Götz Güttler. Katalog der Medaillen 1971-2011.*

Medaillentag der DGMK

Zaterdag 6 oktober 2012 was eigenlijk de dag waarvoor wij naar Berlijn waren gereisd. Voor de lezingen, de jaarpennig, de jaarlijkse vergadering en penningmarkt van de Deutsche Gesellschaft für Medaillenkunst die eveneens in de Gobelinsaal van het Bode-Museum plaatsvonden. Bij binnenkomst konden de leden van DGMK zich inschrijven en konden de jaarpennig *Kipp Siegel* (rolzegel) kopen, gemaakt door Thilo Kügler (afbeeldingen 10 en 10a). Deze jaarpennig is niet bij het lidmaatschap inbegrepen, zoals bij Vereniging voor Penningkunst en Promotie van de Medaille.

Na het welkomstwoord van de voorzit-

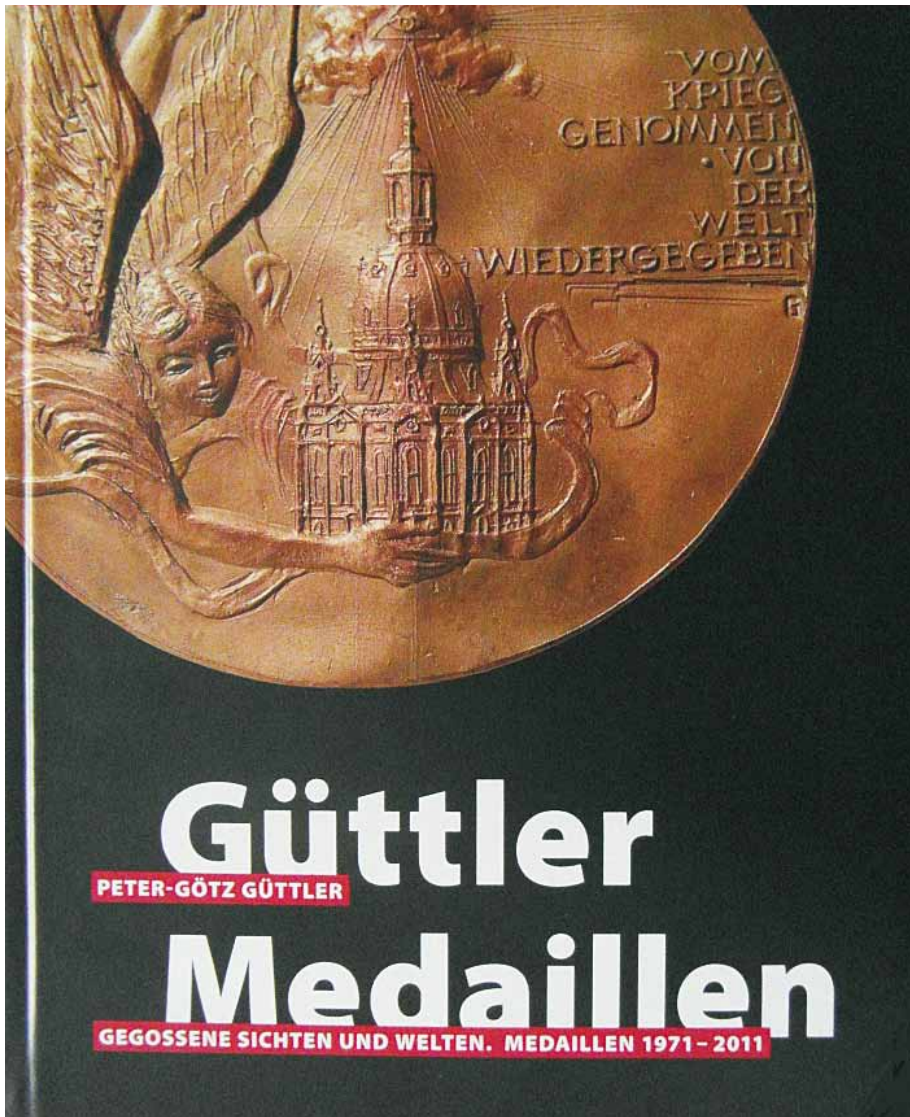
Nr 8. Dr. Bernd Kluge

ter Wolfgang Steguweit (afbeelding 11) werd meteen de medailleurprijs *Johann Veit Döll* uitgereikt aan de beeldhouwer en medailleur Victor Huster, afkomstig uit Baden-Baden (afbeeldingen 12, 12a, 12b en 12c). Laudatio voor deze prijs was Dr. Rainer Albert, die uitgebreid inging op de werkmethode en ideeën van Huster. Na de prijsuitreiking volgden vier korte voordrachten over penningkunst. Elke Bannicke, wetenschappelijk medewerker van het Muntkabinet Berlijn, had als titel: *Medaillenherstellung in frerizianischer Zeit. Die Etablierung der Volksmedaille.* Vervolgens kwam Ulf Dräger, conservator Stiftung Moritzburg, Halle (Saale); hij sprak over: *5 vor 500. Initiativen zum Reformationsjubiläum.* Rainer Grund is FIDEM-gedelegeerde van Duitsland en hij toonde aan de hand van dia's zijn verhaal over de *Duitse FIDEM-bijdrage te Glasgow 2012.*

De beeldhouwer en medailleur An-

Nr 9. Signeren door Peter-Götz Güttler

Nr 9a. Catalogus Peter-Götz Güttler

dreas Jähmig liet zeer ingenieuze voor-en keerzijden van zijn ontwerpen zien. Ten slotte sprak voorzitter Wolfgang Steguweit nog een dankwoord en over de juist uitgekomen catalogus van Peter-Götz Güttler (lees hierboven). Om vijf uur toog iedereen naar gallery Flierl aan de Weissensee Berlin. Daar was de opening van de tentoonstelling over het werk van Wilfried Fitzenreiter (1932-2008). Er werden zowel beeldhouwwerken als penningen van de overleden kunstenaar getoond. Daarnaast was de penningmarkt die goed bezocht werd (afbeelding 13). Menige artiest maakt daar gebruik van om zijn of haar creaties te verkopen.

Het was opvallend hoe daar een nieuwe lichte kunstenaars aanwezig was, zoals Petra Schwenfeier, Evelyn Hartnick, Julia Schleicher en Adelheid Fuss, om er maar een paar te noemen, allen afkomstig uit de school van Bernd Göbel, die al generaties beeldhouwers en medailleurs heeft opgeleid. Maar ook Anna Martha Napp stond bij de grote medailletafel met haar kunstwerkjes. Zij won de eerste prijs van de ontwerpwedstrijd over Maarten Luther (afbeelding 14).

Muntkabinet Bode-Museum

In de pauzes was er gelegenheid om het museum te bezoeken. Er is daar een grote verzameling oude kunst, speciaal munten en penningen. Het muntkabinet van het Bode-Museum bevat een der

Nr 10 en 10a. Kipp Siegel (rolzegel) 80 mm Ø, brons, 2012 door Thilo Kügler

Nr 11. Dr. Wolfgang Steguweit

grootste numismatische collecties, met 500.000 objecten (afbeelding 15). Er zijn munten uit Klein-Azië uit de 7de eeuw voor Christus tot munten en penningen van de 21ste eeuw. De collectie telt ruim 25.000 penningen. In oktober 2012 was er gelijktijdig een tentoonstelling: *Für 8 Groschen ist's genug. Friedrich der Große in seinen Münzen und Medaillen*. Voor de liefhebbers van beelden was er de serie *Pleurants* te zien, een beroemde serie beelden van treurende bij een graf.

Met alle recepties, gastvrije ontvangsten, presentjes en de boeiende lezingen waren het enerverende dagen voor de numismaten die al de dagen hadden meegemaakt. Het was een evenement dat ik niet graag had willen missen. U kunt begrijpen dat ondergetekende tijd tekortkwam om al dat moois te bekijken, laat staan te bestuderen. Daarbij komt dat naast het Bode-Museum er nog 4 grote musea op het Museuminsel zijn: het Alte Museum, Pergamon Museum,

Nr 11. Dr. Wolfgang Steguweit

Nr 12, 12a, 12b en 12c. Johann Veit Döll-preis aan Victor Huster

Ägyptisches Museum en Neues Museum, alleen al een reden om naar Berlijn te reizen. Het belangrijkste voor mij was echter met gelijkgestemden te genieten van de penningkunst

Arnold Nieuwendam

Literatuur:

Steguweit, W., Kluge, B. *Suum Cuique*, Me-

Nr 13. Penningmarkt

Nr 14. Anna Martha Napp

Nr 15. Penningcabinet in het Bode-Museum

daillenkunst und Münzprägung in Brandenburg-Preußen. (Uitgave Staatliche Museen zu Berlin 2008 zie verder <http://www.smb.museum/smb/home/index.php>) Steguweit, W. Heidemann, M, en anderen auteurs, *Gegossene Sichten und Welten. Peter-Götz Güttler. Katalog der Medaillen 1971-2011*. (Verkoopinformatie via de website van de Duiste penningvereniging: <http://www.medailenkunst.de>) Meer informatie penningkunst op <http://penningkunst.startpagina.nl>